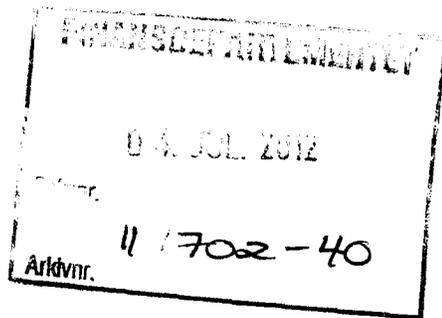

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Også sendt pr. e-post til postmottak@fin.dep.no

Deres ref.:
11/702 SL MP/KR

Dok. nr.: 138577

Saksbehandler: Trude Hafslund
th@advokatforeningen.no
T +47 22035061

02.07.2012

Høringsuttalelse - forslag om fritak for eiendomsskatt på visse utmarksområder og bruk av formuesgrunnlag ved utskrivning av eiendomsskatt på boligeiendommer

1. Innledning

Vi viser til departementets høringsbrev av 28. mars 2012 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettsikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sondrer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for skatterett. Lovutvalget består av Bettina Banoun (leder), Finn Eide, Johan Kiær Engelschiøn, Mons Alfred Paulsen, Ingvild Vartdal og Hans Georg Wille.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

2. Forslag om fritak for eiendomsskatt på lavproduktive eiendommer

2.1 Fritak for områder som er vernet som naturreservat eller nasjonalpark

Departementet har foreslått at områder som er vernet som naturreservat eller nasjonalpark skal fritas for eiendomsskatt, med den begrunnelse at de restriksjonene som er knyttet til denne typen eiendommer vil sette begrensninger for grunneiers muligheter til å utnytte eiendommene. Det er foreslått at dette unntaket for eiendomsskatt skal gjelde både for eiendommer i statlig og i privat eie.

Advokatforeningen støtter dette forslaget, og har ingen ytterligere merknader.

2.2 Fritak for statlige grunneiendommer som tjener allmennyttige formål

Når det gjelder denne delen av forslaget til endringer har man funnet at det er grunnlag for å forskjellsbehandle offentlige og private grunneiere, slik at det kun er offentlige grunneiere som skal være fritatt for eiendomsskatt på denne typen eiendommer. Begrunnelsen for forskjellsbehandlingen fremgår av høringsnotatets innledningsavsnitt, og det heter på side 4:

Når det gjelder forslaget om fritak for lavproduktive eiendommer i direkte eller indirekte statseie, er bakgrunnen at grunneierforvaltningen av slike eiendommer er konsentrert om tilrettelegging for naturopplevelser, friluftsliv og rekreasjon. Dette er egentlig en ideell, offentlig oppgave til beste for allmennheten. Forvaltning av slike områder medfører stort sett langt større kostnader enn inntekter. Det framtrer da som lite rimelig at den statlige grunneier skal betale eiendomsskatt til kommunen som en ekstrakostnad ved denne forvaltningen. Med et fritak slipper en også utfordringene med verdsetting av slike offentlig eide arealer, selv om de ikke er vernet som nasjonalpark eller naturreservat.

[...]

Det finnes også privateide grunneiendommer som fra naturens side er lavproduktive. Et typeeksempel er utmarksområder over skoggrensen, der grunneierens utnyttelsesmuligheter hovedsakelig ligger i jakt, fiske og ev. turisme. Slik privat eierforvaltning har ikke det ideelle allmennyttige preg som det offentliges eierforvaltning kjennetegnes av på sine tilsvarende områder. Derfor bør ikke fritak for lavproduktiv eiendom omfatte privateie, med mindre arealet er blitt nasjonalpark eller naturreservat.

Den type områder det her er tale om er omtalt i høringsnotatets avsnitt 5.3, hvor det heter:

I tillegg til områder som er vernet som naturreservat (1,5 pst.) og nasjonalpark (9,3 pst.) har fastlands-Norge også andre store områder med lavproduktiv grunn, hvor eventuell aktivitet i all hovedsak består i rekreasjon og friluftsliv. De områder det her siktes til er

særlig arealer som består i lite utnyttbare områder over tregrensen, herunder fjellheimen i Norge, snødekte områder og isbreer, myrer og annen grunneiendom med svært lav kommersiell verdi. Den største grunneieren til slike eiendommer er statsforetaket Statskog SF. Statskog SF er grunneier til om lag 60 000 km² eiendom, hvorav anslagsvis 80 pst. ligger over skoggrensen.

Unntaket for ubebygd lavproduktiv eiendom er i hovedsak myntet på Statskog SF som grunneier, jf. høringsnotatet side 17:

Dersom det skrives ut eiendomsskatt på disse eiendommene, vil dette medføre en økning av Statskog SFs driftsunderskudd knyttet til forvaltning av foretakets utmarkseiendommer. Departementet legger til grunn at dette underskuddet må finansieres gjennom ytterligere bevilgninger fra Landbruks- og matdepartementet. Betaling av eiendomsskatt på disse eiendommene vil derfor i realiteten innebære en utilsiktet overføring av midler fra staten til de kommuner som skriver ut eiendomsskatt på Statskog SFs lavproduktive grunneiendommer.

Statskog SF er en meget stor grunneier av den nevnte type grunneiendommer, og vi er enig i at ubebygd lavproduktiv eiendom er uegnet som skattegrunnlag. Det er imidlertid også en rekke private grunneiere rundt om i landet som er eiere av tilsvarende lavproduktive grunneiendommer. Også disse private grunneierne pådrar seg kostnader til forvaltningen av disse eiendommene, og de benyttes i stor grad til friluftaktiviteter av allmennheten. De private grunneierne mottar imidlertid ikke bevilgninger fra staten dersom de går i underskudd som følge av ekstra eiendomsskattekostnader.

Finansdepartementet skriver i høringsnotatet at det bør fastsettes en klar og praktikabel grense. Vi mener at sammenhengen mellom skattepliktige eiendommer og fritatte eiendommer vil bli nokså tilfeldige med departementets forslag. Utenfor tettbygde strøk (sett bort fra verk og bruk), unntas eiendom som gir en avkastning gjennom skogbruk og jordbruk, men ikke eiendom som ikke gir eller gir en svært lav avkastning, men som er privat eiet. Etter vårt syn er også ubebygd lavproduktiv eiendom eiet av private, uegnet som skattegrunnlag.

I forhold til statlig eiet eiendom benyttes problemer ved verdsetting som argument for fritak, men høringsuttalelsen er taus når det gjelder de samme utfordringer for privat eiet eiendom.

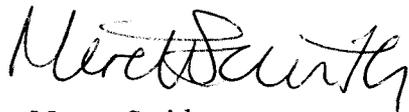
Likebehandling er et sentralt prinsipp i skattelovgivningen. Når begrunnelsen for ikke å fritta private grunneiere for eiendomsskatt på den samme typen eiendom som Statskog SF skal få fritak for, er at de privates forvaltning av eiendommene ikke anses å ha et *ideelt allmennyttig preg*, fremstår dette som nokså tynt og lite forankret i de underliggende reelle forhold. Det sentrale er at de private grunneierne har like liten mulighet som offentlige foretak til å utnytte denne typen eiendommer på en forretningsmessig måte.

På bakgrunn av dette ber vi om at forslaget endres slik at også private grunneiere fritas for eiendomsskatt på lavproduktive utmarksområder. Vi foreslår derfor at ny bokstav k skal lyde:

- k) Ubebygd lavproduktiv eiendom. Fritaket gjeld ikkje tomteareal, jamvel om arealet ikkje er utbygd enno.

For øvrig har vi ingen merknader til høringsnotatets del I.

Vennlig hilsen

Merete Smith
generalsekretær